

Ebu Ali Farmedi

Ebu Ali Farmedi hazretleri, Silsile-i aliyenin yedincisidir. Devrinin bir tanesi idi. Zâhiri din ilimlerini, Ebul-Kasım Kuşeyri'den ve daha başka âlimlerden öğrendi. Nasihatleri pek tesirli idi. Nizâm-ül-mülk ve zamanın devlet erkânı kendisine çok hürmet ederdi. Tasavvuf ilminin mütehassısı idi. İmam-ı Gazali ve Yusuf-i Hemedani hazretlerinin de hocası idi.

Kendisi anlatır:

Gençliğimde Nişabur'da ilim öğreniyordum. Bir gün Şeyh Ebu Said Ebulhayr hazretlerinin Nişabur'a gelmekte olduğu haberini aldık. Kerametleri meşhur idi. Nişabur halkı, âlimler ve ileri gelenlerin hepsi onun büyüklüğünü biliyor ve saygı duyuyordu. Pek çok kimse karşılamaya çıktı. Ben de onu görmek istiyordum. Kendisini görür görmez ona ve tasavvufa karşı kalbimdeki sevgi pek fazlalaştı. O gün sohbetini dikkatle dinledim. Devamlı sohbetlerine katılmaya başladım. Bir gün onu görme arzum arttı. Fakat o gün sohbet için belirlenen günlerden değildi. Sabredeyim, dedim. Dayanamayıp dışarı çıktım. Etrafıma bakındım. Ebu Said hazretleri bir çok kimse ile bir yere gidiyordu. Onları takip ettim. Bir yere davete gidiyorlarmış. Davet edilen eve girdiler. Peşlerinden ben de girip bir köşeye oturdum. Beni görmüyordu. Şeyhe bir hâl oldu, kendinden geçip üzerindeki abayı parçaladı. Sonra abayı çıkarıp yere bıraktı. Mecliste bulunanlar yırtılmış abayı parçalara ayırıp dağıtması için Şeyhin önüne bıraktılar. Bu parçalardan işlemeli bir kısım olan kolun yen kısmını ayırıp; "Ebu Ali neredesin?" dedi. Ben kendi kendime beni tanımaz, bilmez, galiba talebelerinden, adı Ebu Ali olan birini çağırıyor diye cevap vermedim. İkinci defa çağırınca, oradakiler bana; "Şeyhimiz seni çağırıyor" dediler. Kalkıp huzuruna vardım. İşlemeli elbise parçasını bana verip; "Sen bize bu elbise parçası gibi yakınsın" dedi.

Ebul-Kasım Kuşeyri'nin yanında kaldığım sıra, bende

meydana gelen halleri kendisine anlatınca, "Evladım, ilim öğrenmekle meşgul ol" diyordu. 2-3 yıl daha ilim öğrendim. Bir gün kalemimi mürekkep hokkasına batırıp çıkardım. Bembeyaz çıktı. Üç defa denedim, her defasında mürekkep beyaz çıkıyordu. Bu hâli hocama anlattım. "Mademki kalem senin elinden kaçıyor, sen de onu bırak" dedi. Ben de, medreseden ayrılıp, dergaha geçtim.

Bir gün bana bir hâl oldu, kendimden geçtim. Bir mürşide, rehber ihtiyacım var diye düşündüm. Ebul-Kasım Gürgani'nin ismini işitmiştim. Tus şehrine hareket ettim. Talebeleri ile mescitte oturuyordu. Ben de önünde diz çöktüm. Şeyhin başı önüne eğikti. Başını kaldırıp, "Gel Ebu Ali" buyurdu. Yanına oturup hallerimi anlattım. "Başlangıcın mübarek olsun. Terbiye görürsen, yüksek derecelere kavuşursun" buyurdu. Kalbimdeki aşk ve şevk çoğalmıştı. Bu arzumun çokluğu sebebiyle, Ebul-Hasan-ı Harkani hazretlerinin sohbetine, nihayetsiz feyizlerine kavuştum.

Hocam Ebul-Kasım Kuşeyri hamamda guslediyordu. Belki ihtiyacı olur diye kuyudan bir kova su çıkarıp hamamın havuzuna boşalttım. O anda gerçekten bu suya ihtiyacı varmış. Hamamdan çıkınca; "Ey Ebu Ali, Ebul-Kasım'ın 70 yılda elde ettiği dereceyi, sen bir kova su ile kazandın" buyurdu.

Bir yolculuğumuz sırasında bir dağa yaklaşırken önümüze büyük bir yılan çıktı. Hepimiz korkup kaçtık. Ebu Said hazretleri de orada idi. Atından inip o koca yılanla yaklaştı. Ben Şeyhin yanında idim. Yılan onun önünde başını yerlere sürerek saygı gösterdi. Şeyh hazretleri yılanla; "Zahmet ettin" dedi. Sonra yılan dağa doğru uzaklaşıp gitti. Şeyh dedi ki: "Bu dağda iken birkaç yıl bu yılanla aynı yerde bulunduk. Bizim buradan geçmekte olduğumuzu anlayınca gelip dostluğunu tazeledi. Ahdin güzelliği imandandır. Güzel huylu olana karşı her şey güzel huylu olur. Hazret-i İbrahim de güzel huylu idi. Ateş de ona güzel huylu oldu. Onu yakmadı.